

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Za slovensko gimnazijo.

Tekom zadnjih let smo redoma vsaj jedenkrat na leto se oglašili z zahtevo, da naj se slovenska nižja gimnazija v Ljubljani, ta jedini srednješolski zavod s slovenskim značajem, razširi v popolno gimnazijo, in oglašali se bodemo s to zahtevo tudi v prihodnje toliko časa, da se naša želja izpolni.

Ne bomo ponavljali razlogov, s katerimi smo svojo zahtevo že opetovano podpirali. Pač pa hočemo navesti nekaj novih argumentov in sicer takih, ki pričajo, da je prav sedaj najboljša prilika razširiti slovensko nižjo gimnazijo v popolno gimnazijo.

Novo poslopje za višjo gimnazijo v Ljubljani je namreč pod streho in na jesen se vanjo preseli rečena gimnazija. Novo poslopje pa ima — če smo prav poučeni — samo 14 učnih sob, toraj veliko manj, kakor bi jih potrebovala višja gimnazija, ako ostanejo srednješolske razmere take, kakršne so sedaj. Višja gimnazija ne bo mogla imeti v novem posloppju 8 paralelek, in ne bo mogla sprejemati toliko učencev, kolikor se jih bo tudi še prihodnje oglašalo.

Slovenska nižja gimnazija se s prihodnjim šolskim letom preseli v staro licealno poslopje. V tem posloppju je več nego dosti prostora za popolno gimnazijo, saj še višja gimnazija s svojimi šestnajstimi oddelki ne potrebuje vseh.

Vsled tega, ker se s preselitvijo višje gimnazije v novo poslopje skrči število njenih oddelkov, morajo odpasti nekateri učitelji in ti se lahko nastavijo na sedanjih nižjih slovenskih gimnazijah.

Z razširjenjem nižje gimnazije v popolno gimnazijo bi državi ne nastali nikaki stroški, in to je v naši državi, kjer v kulturne namene vedno primanjkuje denarja, gotovo važen faktor.

Razširjenje slovenske nižje gimnazije bode prav v kratkem času mogoče, kajti učne knjige za one predmete, ki naj se slovenski poučujejo, se marljivo spisujejo,

in bodo v pravem času pripravljene, tako, da lahko rečemo že danes: Za razširjenje nižje gimnazije v popolno gimnazijo so dani vsi pogoji; na razpolaganje so šolski prostori, učne moči, učna sredstva, in da tudi dijakov ne bode primankovalo, o tem ni vpoma.

Ako sedaj mladina sili v višjo gimnazijo, se temu ni čuditi. Kdo pa naj se vpiše na nepopoln zavod, če mora pozneje itak prestopiti na višjo gimnazijo na drug zavod, kjer ga vse po strani gleda! Učitelji, ki poznajo svoje učence iz prvih let, razvijajo lahko njihove talente. Nikdar pa ne more biti vzgoji in pouku na korist, ako mora mladina z jednega zavoda prestopiti na drug zavod, kjer je izročena učiteljem, ki je čisto nič ne poznajo. Toda kaj bi o tem govorili, saj soglašajo v tem oziru vsi pedagogi brez izjeme, in je sam baron Gautsch kot naučni minister izrecno priznal, da je razširjenje nižje gimnazije v popolno gimnazijo očitna potreba.

Žalostna istina je, da smatra občinstvo slovensko nižjo gimnazijo prav zaradi njene nepopolnosti za nekako manj vreden zavod, in da nerado pošilja v njo svoje otroke. Istega mnenja pa so, kakor se kaže, tudi nekateri drugi faktorji. Vsak dijak, katerega vsprejmó v Alojzijevisčce, mora sedaj študirati na višji gimnaziji, prav kakor da je nižja gimnazija inferjorna. Še več! Celo deželni šolski svet je že pri raznih prilikah ukrenil take odredbe, kakor da smatra tudi on nižjo gimnazijo za manj vredno. Naj navedemo samo jeden, jako eklatanten slučaj. Deželni šolski svet je slovenski nižji gimnaziji odvzel že dovoljeno in odprto paralelko v tretjem razredu. A mesto te ustanovil je paralelko v četrtem razredu na tukajšnji — realki. Tako postopanje deželne šolske oblasti je uprav brez primere, in ni dvoma, da bi si deželni šolski svet pri popolnem zavodu ne upal kaj takega ukreniti, dočim to sedaj lahko brez skrbi stori.

Na Dunaju govore ministri in ministrski uradniki: Slovenci zahtevajo vse-

učilišče, pa še slovenske gimnazije nimajo. Temu očitaniu je težko ugovarjati, dasi si mora na drugi strani priznati, da slovenskih gimnazij le zategadelj nimamo, ker nam jih vlada trdovratno odreka.

Ker je razširjenje nižje gimnazije nujno potrebno in ker je to razširjenje mogoče celo brez stroškov za državo, je potrebno, da se ganejo poklicani krogi in store vse primerne korake, da se to razširjenje zagotovi še za letošnjo jesen. Deželni zbor kranjski stori gotovo svojo dolžnost. Pričakovati je pa tudi, da jo store državni poslanci, ker v tem oziru lahko mnogo store, če hočejo.

V Ljubljani, 17. januarja.

K bodočemu zasedanju drž. zbora.

V očigled naznanjeni obstrukciji, ki se začne takoj pri predlogi glede rekrutov, pišejo „Narodni Listy“: Morda najdalje teden dni ostanejo poslanci skupaj in potem jih pošljejo zopet domov. Čez dva tri mesece jih pa zopet pokličejo — čemu? Kajti, da bi imela vlada pooblaščenje za to, da spremeni državni organizem tako, da bi se bilo potem nadejati plodonosnega parlamentarnega delovanja, na to ni misliti. Doslej je bila parola, da se ne sme kaliti mir jubilejnega leta; odslej pa velja geslo, da se ne sme kaliti mir in kvariti ustava. Morda bo možno vladi izsiliti kake koncesije glede jezikovnih naredb, toda glede državnega prava ne bo vlada dovolila ničesar. Vlada bo prisiljena, dognati proračun in nagodbo z Ogersko s § 14. Deželni zbori bodo imeli mej tem tolikanj več opravila. Zlasti češki in moravski deželni dež. zbor bode zopet delala za mir mej Nemci in Čehi. Na notranji strukturi države pa se ne spremeni ničesar. Gordiški vozec ostane še nadalje nerazvezan, in bojimo se, da ga nenaidejani, važni dogodki presekajo tako, da se bo udarec zasekal v naše meso. — Ogerski ministri so zopet na Dunaju ter imajo seje z avstrijskimi ministri pod cesarjevim predsedstvom. — „Tagespost“ javlja, da se nemška narodna stranka ne razbije že se-

daj, ker se deluje na to, da se stranka še bolj konsolidira. V to svrhu bo več sej. — Bivša Falkenhaynova strančica se pridruži baje nemški katoliški stranki. — Dr. Steinwender je dobil toliko zaupnic, da ne misli več na to, da bi odločil svoj mandat. — „Tagespost“ poroča, da se vrše mej vlado in desnico dogovori, da se spremeni sedanje ministerstvo v parlamentarno, v katerem bi bile zastopane vse stranke desnice, torej tudi jugoslovanska zveza.

Položaj na Ogerskem.

Še vedno ni jasno, kako se uredé parlamentarne razmere na Ogerskem. Listi poročajo, da je baron Banffy pripravljen odstopiti, ako se sprejme nagodba in revizija pravilnika. S spremembo pravilnika se omeji obstrukcija, ki nagaja s smešnimi predlogi, kateri jemlje le čas. Banffy je pripravljen dovoliti, da se določi nagodba samostojno do 1. 1903, ker se bo v Cislitvaniji itak morala podaljšati le s § 14. Pogajanja z opozicijo se nadaljujejo. Državni zbor trati čas skoraj s samimi imenskimi glasovanji. Opozicijske stranke prireajo protestne shode proti Banffyjevi vladi.

Srbija.

Dne 13. t. m. se je praznovala obletnica osvobojenja Belegrada turškega gospodstva. V katedrali je bil tedeum, katerega sta se vdežila oba kralja. Potem je bil na dvoru sprejem, katerega se je skupščina korporativno vdeležila. Kralj Aleksander je pri tej priliki izrazil svojo zadovoljnost s plodnim delovanjem skupščine ter povedal, da se ji predloži kmalu zakon, s katerim se določi izprememba volilnega zakona, po katerem se podaljša doba skupščine od 3 na 5 let.

Karlisti in Alfonzisti.

„Berl. Lokalanzeiger“ poroča, da je pisal don Carlos avstrijskemu cesarju, da opusti vsakotere agitacije, ako se poskrbi za bodočnost njegovega sina Jaimeja. Don Carlos želi, da se oženi Jaime s starejšo hčerjo Alfonza XIII., infantinjo Marijo de las Mercedes, princesinjo Astursko. Rojena je bila 1. 1880., princ Jaime pa 1. 1870.

LISTEK.

Model.

(Spisal C. Benedicti.)

Bil sem najstarejši let star ter učenec tretjega razreda ljudske šole, ko je moj oče, ki je bil zidar, padel z odra ter si zlomil desno roko.

V istem času sem bil baš v šoli, in mučil sem si glavo, kako rešiti neko težko računsko nalogo.

Vratar naše šole je prilezel tiho, s skrivnostnim obrazem v razred ter je poklical učitelja na hodnik; malo časa za tem so me poklicali v ravnateljevo pisarno.

Nič zlega mi ni težilo vesti, vendar sem se tresel kakor trepetlika, ne da bi vedel zakaj. Ravnatelj je pristopil k meni, pobožal me po laseh ter dejal: „Deček, domov moraš hitro!“

„Zakaj?“ sem vprašal.

„Pogum, dete moje! Glej, ... nesreča se je pripetila.“

„Nesreča? O Bog!“ sem zaklical smrtno prestrašen.

„Tvoj oče ... si je zlomil roko.“

„Mrtev je!“ sem vzkliknil s pretresljivim glasom ter se zgrudil na stol.

„Ne, otrok moj, mrtev ni, samo roko si je zlomil“, me je tolažil ravnatelj.

Skočil sem kvišku, in ne da bil kaj dejal ravnatelju ali učitelju, brez pokrivala in plašča, kakoršen sem ostal tam, sem dirjal naravnost domov.

Oče je ležal skoro nezavesten na postelji, mati je plakala, hiša je bila polna ljudi.

Prišel je zdravnik.

„Bilo bi bolje, da prenesete moža v bolnico“, je dejal po kratkem premišljevanju.

„Ne, tega ne maram!“ sem zavpil jaz.

„Tega nečem!“ je ponovila mati.

Zdravnik je pregledal zdrobljeno roko, potem je dejal: „Prešlo bode nekaj mesecev, predno bo mogel sprog zopet delati.“

Potem se je odstranil.

Bilo je lažje reči, da ne maramo očeta imeti v bolnici, kot to izvršiti. Od česa naj bi živeli? S čim plačali stroške boleznij?

No, mati je vzela iz ušes svoje uhané, potem očeto srebro uro, snela je s prsta svoj poročni prstan, zložila vse to v škatlji, potem me je poklicala ter dejala: „Nesi to zastavnico!“

Težkim srcem sem šel tja, solze so mi zalivale oči. Kmalu sem bil v zastavnici; bila je polna ljudi, moral sem dolgo čakati, da sem prišel na vrsto. Sedel sem na klop k dvema ženama, od katerih je

mlajša zibala na kolenih dveletnega dečka angeljske lepote.

„In nosiš ga vsaki dan k Bobbiju?“ je vprašala starejša, kazaje na otroka.

„Da, in vsakokrat dobim za to dva franka.“

„Ah, ti pretiravaš!“

„Ne, resnico govorim. Želela bi, da bi ne dokončal te slike ter slikal vedno otroke. Tudi rada gledam, kako malega na tem lepem platnu upodablja.“

„Ali jih pride veliko tjakaj, da stoje kakor malek?“

„Videla sem samo dva, dveletno deklico in petnajst let starega dečka. Bobbi potrebuje seveda samo lepih otrok“, je pripomnila, ponosno zroč na svoje dete.

Dalje nisem slišal, kajti ženski sta se dvignili ter stopili k okencu, da oddasti svoje stvari. Potem sta ostavili sobo.

Tudi jaz sem se kmalu odstranil; po poti nisem na drugega mislil, kakor na onega slikarja, kateri daje ženi po dva franka zato, da slika njeno dete. Ta mali otrok že zasluži materi dva franka na dan — a jaz ... Ah, da bi mogel najti dela, da bi zaslužil vsaj par krajcarjev vsaki dan! Toda saj bi tudi jaz lahko „stal“ inodel! Tudi jaz bi lahko zaslužil dva franka na dan! ... A slikar potrebuje samo lepih otrok ... Sem li lep deček? Oh, ko bi bil lep deček!

Tako premišljuje sem prišel domov. Izročil sem materi 14 frankov, katere sem dobil v zastavnici, potem sem šel v očeto sobico. Spal je. Sedel sem k postelji in zopet sem moral misliti na dveletnega otroka, ki zasluži dva franka na dan.

Ko bi šel k slikarju ter ga vprašal je-li me more potrebovati. Poskusiti se vendar sme. Toda tja iti, ne da bi vedel, je-li sem lep deček? ...

Nakaj časa sem premišljeval, potem sem se dvignil ter šel k materi.

„Mati, ali sem lep deček?“ sem vprašal z žalostnim glasom.

Uboga žena me je začudeno pogledala. „Si li zblaznel?“

Povesil sem glavo ter se vrnil na svoj prostor.

Kmalu se je zbudil oče; karal nas je, da ga nismo poslali v bolnico. Čaka nas propast, popolna propast! ...

Mati ga je mirila, da je dobila dela, šivanja in perila v nekaterih hišah, kateri zaslužek bode zadoščal za kruh.

Ko sem videl, da se je oče pomiril, sem vzel klobuk ter se zmuznil iz sobe.

Kam iti? ... K slikarju Bobbiju. Kje stanuje? Tega seveda nisem vedel. Toda to sem moral zvedeti, morda mi ve kdo pokazati njegov atelier. Slikarja moram vendar vsakdo poznati!

(Konec prih.)

Pred bojem radi Filipin.

Poročila s Filipin so vedno resnejša. Amerikancem se ne godi dobro. General Miller se je umaknil v Manilo ter prepustil Iloilo ustašem. Vse ameriške čete se zbero v Manili, da ohranijo ta najvažnejši kraj. Listi pišejo, da so ameriški vojaki uporni. Aguinaldo ima 11.000 španskih ujetnikov v svoji oblasti. Španska vlada se pogaja z Aguinaldom radi predaje teh ujetnikov. Marijanske, Karolinske in Palanske otoke hoče Španija prodati Ameriki, ker mora imeti ondi preveč vojakov, česar sedaj španske blagajne ne preneso.

Dopisi.

Z Goriškega, 14. januarja. Goriška

„Soča“ ne more v nobeni številki odnehati, da sene obregne ob goriško učiteljstvo. Ko so ji pošli pridevki: „cepec, klepetci, rogovileži itd.“, prišla je pa na dan z „medvedjim vtanjem“. V svojem pisarstvu in bruhanju je prav iznajdljiva in kaže popolnoma mrav „Kobaridske burje“. — Kaj pa prav za prav hoče Gabršček učiteljstvu? Kdo ga kaj vpraša? Brez njega in njegove „modrosti“ lahko opravimo učitelji! Seve, težko mu je, da nečemo slušati njegove komande! On pravi, da se večina učiteljev „zgraža“ nad koraki, ki so jih storili nekoji v izboljšanje svojega stanja. Pravi, da pri tem delu se imenuje vedno le ene in iste, ki kalé vodo, a drugi da niso taki. On misli — ali vsaj pravi — da le trije, štirje vse to delajo, in rad bi nemara v tem boju spravil nekatere — njemu bolj neljube — v ospredje na videz, da bi jih potem pokazal, češ, naj se jih na kak način kaznuje drugim v izglede, da bo mir. Gabršček je namreč plemenit človek! ... On ima samo tri štiri „na piki“, a vsi drugi so zadovoljni z vsem, zlasti z njim in „Sočico“; misli, da delajo štirje za vse, kakor je baje tudi on sam ob sebi v imenu „Sloge“ pisal pisma raznim listom glede učiteljskega gibanja na Goriškem in kakor mora tudi sam v svojem lističu za celo deželo zabavljati! — Da bi vedel, kako sodi goriško učiteljstvo o njem in „Soči“, imel je priti k zadnjemu občnemu zboru učiteljskega društva; kako sodijo na Tolminskem, naj bere izjavo v zadnjem „Popotniku“. A slišal bo še lahko pri prihodnjih zborovanjih naših društev, kako sodi učiteljstvo o njegovih nastopih in o „Soči“. — „Burjica“ naj se le utolaži in sprizani z dejstvom, da goriško učiteljstvo ne bo Gabršček ne z zavijanjem in pridružanjem, ne s strahom več zase pridobil! Le naj v svojem lističu, ki je postal posoda laži ter škodaželnosti zlasti glede na učiteljstvo, katero v vsaki številki hoče žaliti z nova, rentaci in skače, vrjame mu pač že nikdo več!

V varstvo trgovine.

Blejski in Gorjanski trgovci so na sl. trgovsko zbornico vložili naslednjo prošnjo: „Leto za letom postaja položaj trgovcev v mestih in trgih po deželi neznosnejši. Ne oziraje se na preplavljajoče razpošiljanje vzorcev raznovrstnega blaga iz večjih mest v manjša po deželi na krojače, šivilje in razne druge osebe, katere radi dobička z veliko unemo te vzorce razširjajo ter s tem domačim trgovcem kupce odjemajo; ne glede, da je vsled siromaštva prebivalstva mej trgovci samimi taka konkurenca nastala, da ti že nekatero blago za svojo lastno ali celo pod to ceno sami ponujajo, da si s tem kupce za druge blago pridobivajo, in da vsled take konkurence tudi pri drugem blagu nikakega dobička ni; širijo se po vrhu po vaseh trgovine tako rapidno, da je že skoraj v vsaki večji vasi kaka trgovina.“

Danes poljedelec ali rokodelec — postal je čez noč trgovec in taki trgovci po vaseh, ki se zraven trgovine tudi s poljedelstvom pečajo, imajo mnogo manje stroške, kakor trgovci v mestu, kateri se je izključno posvetil trgovskemu stanu od svoje mladosti, da preživi sebe in svojo družino.

In slednjič smrtni udarec trgovskemu stanu zaudala je postava, katera se imenuje „Privilegiumgesetz“ z dne 9. aprila 1873, št. 70 drž. zak.

Ta postava dovoljuje ustanovljati gospodarske zadruge in konsumna društva in ta imajo pravico trgovati z vsakovrstnim blagom.

Strankarski politični boji provzročili so izkoriščanje te postave v politične namene in razne osebe, katerim bi moral biti

mir mej stanovi in pravica vsacega stanu do obstanka in zaslužka svojega, sveta stvar, prekoračile so svojo stanovsko dolžnost, ter začele po deželi ustanovljati gospodarske zadruge in konsumna društva.

Prišel se je obupni in neizprosni boj proti trgovcem, kateri imajo isto pravico do svojega obstanka kakor vsak drugi stan, ki je pri nas ne v tujih židovskih, temveč skoraj brez izjeme v domačih poštenih rokah.

In ako se vprašamo, komu koristijo te gospodarske zadruge in konsumna društva, dobimo odgovor: prav nikomur.

Te pa ne uničujejo samo trgovskega stanu, marveč škodujejo tudi državi, ker tako društvo ne plačuje toliko davka kakor trgovec; prikrajšana pa je tudi dežela in občina na davčnih prikladah.

Ker se je toraj bati, da se taka društva še bolj razširijo, in bi se s tem mnogo družin ob kruh spravilo ter uničilo ves trgovski stan, dovoljujejo si podpisani trgovci prositi za odpomoč in stavijo ponižno prošnjo:

Slavna trgovinska zbornica kot zaščitnica trgovskega stanu blagovoli skleniti in predložiti naslednji sklep visokemu trgovinskemu ministerstvu na Dunaju:

I. Obrtni list za trgovino podeli naj se po dosegli polnoletnosti le taistemu, kdor se je trgovine priučil v dobi od 3 do 4 let in vsaj dve leti za trgovskega pomočnika služil.

II. Gospodarskim zadrugam in konsumnim društvom, katera so že ustanovljena ali se hočejo ustanoviti na podlagi omenjene postave, omeji naj se delokrog tako, da jim je sicer dovoljeno trgovati, pa samo s surovimi poljskimi pridelki, z drugim raznovrstnim trgovinskim blagom pa samo tam, kjer so tovarne in take trgovine naj so izključno samo za tovarniške delavce namenjene.

Bled, 15. januarja 1899.

Sledijo podpisi trgovcev z Bleda in Gorij. Jakob Pernel, Anton Vester, Jos. Wucherer, Ferd. Sekovanič, Pavel Homan, Josip Ambrožič, Josip Pernel, Mihael Černe, Vinko Černe, Josip Poklukar, Johana Potočnik, Martin Švegel, Ivan Pretnar, Ana Bulovc, Marija Ulčar, Mina Plemelj, Friderik Olifšič, Ivan Zupan, Dragotin Repe, Ant. Mandelc, Oton Wölfling.

Pri tej priliki vprašamo še jedenkrat gospoda poslanca župnika Ažmana: Povejte, kako zastopate vi gorenjske obrtnike, ki pomagata ustanovljati konsumna društva? Ali si štejete to v krščansko in poslaniško dolžnost?

Gospode trgovce in obrtnike pozivljamo, naj povsod napravijo jednake prošnje.

Opomnja uredništva: Predstoječa prošnja se strinja doslovno s prošnjo, katero so vložili metliški trgovci, a ponatisnili smo tudi to zategadelj, da pospešimo celo akcijo in damo trgovcem in obrtnikom v družih krajih vzorec za jednake prošnje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. januarja.

— **Osebnosti.** Pisarniški oficijal pri okrožnem sodišču v Gorici gosp. Jos. Hrašovec je imenovan pisarniškim predstojnikom istotam. — Poštni oficijal v Meranu gospod Josip Hold je premeščen v Ljubljano.

— **Otroški davek.** V svojih člankih o katoliški gimnaziji in o konviktu izrazili smo strah, da se duhovščina pri izvrševanju knezoškovega naloga ne bo držala pravih mej, in da se bodo vsled tega prostovoljni prispevki, katerih nabiranje je knezoškof odredil, vsled prevelike gorečnosti posameznih duhovnikov premenili v nekaj davek, ki ga bo moral vsak plačati. Da naš strah ni bil neutemeljen, se kaže že sedaj, kakor svedoči naslednji slučaj. Župnik v Rudniku je v nedeljo oznanil, da bode pobiral „otroški davek“ in sicer od vsake človeške glave po 8 kr. na leto, kar se strinja s knezoškotovim naročilom, da naj se za njegova bodoča zavoda pobira vsake kvatre po 2 kr. Knezoškof je odredil, da naj se ti zneski pobirajo od tistih, ki prostovoljno ta prispevek žrtvujejo, rudniški župnik pa je knezoškotovo naročilo svojevoljno razširil ter kratko malo naložil občinstvu nov davek, kateri je krstil za „otroški davek“ in kateri iztirjava od župljanov, kakor da morajo prispevati za katoliško gimnazijo. O prostovoljnih prispevkih rudniški župnik niti govoril ni,

ampak je kar začel otroški davek iztirjavati. Znani sta nam dve hiši v katerih je župnik pobral novi davek. V jedni hiši, kjer je poleg očeta in matere pet otrok in kjer včasih še za sol nimajo, je župnik kakor kak eksekutor iztirjal 56 kr. V drugi hiši, kjer prebiva 13 oseb, je iztirjal 1 gld. 4 kr. Gospodar je moral plačati zase, za svojo ženo, za otroke in za dekle, od vsake osebe po 8 kr. Ljudje so seveda plačali, da pa godrnjajo, se jezó in kolnejo, tega jim pač ni zameriti. In kakor v Rudniku, tako se bo godilo najbrž tudi drugod. Prevzvišeni gospod knezoškof gotovo ni imel namena naložiti prebivalstvu nikake kontribucije; ali pregorela duhovščina je celi stvari dala drugo lice, premenila prostovoljne darove v nasprotje prostovoljnega plačevanja, v davek, kateri brezobzirno iztirjava. Radovedni smo, kaj poreče k temu c. kr. vlada, katera je pač dovolila nabiranje prostovoljnih prispevkov za katoliško gimnazijo, ni pa dovolila, da se prebivalstvu poleg državnih in deželnih davkov naloži še nov „otroški davek“. Ker postopanje duhovščine ni in ne more biti v intencijah prevzvišenega gospoda knezoškofa, se smemo nadejati, da se bode z merodajne strani duhovščini povedalo, kako se nabirajo prostovoljni prispevki. Sicer pa moramo proti postopanju duhovščine, kakor smo je označili, odločno protestovati, ker presega meje, katere je nabiranje za katoliško gimnazijo postavila vlada sama z odločbo, da je dovoljeno pobirati samo prostovoljne prispevke.

— **Revolver-žurnalistika.** Ne bavimo se radi s Koblerjevim lističem, a čast slovenske žurnalistike zahteva, da se upremo revolverjevanju, s katerim „Slov. List“ skuša dobiti naročnikov. Naj se o slovenski žurnalistiki že misli kakor hoče, to se mora ogromni večini slovenskih časopisov priznati, da ni korumpirana in da se skrbno varuje tistih mahinacij, s katerimi židovsko časopisje deluje. „Slov. Listu“ gre zasluga, da je poskusil židovske praktike upeljati tudi pri nas. „Slov. List“ dobivajo ljudje, kateri ga nikdar niso naročili. Pošilja se jim, tudi če ga vrnejo, sedaj ob novem letu pa so dobili račun in poziv, naj plačajo naročnino za list, katerega nikdar naročili niso. Že tako postopanje je nedostojno. „Slov. List“ pa je šel še dalje. Znan nam je slučaj, da je neki rodoljub na svoje naznanilo, da ne plača naročnine za list, katerega nikdar naročil ni, pač pa ga večkrat vrnil, dobil surovo pismo, v katerem ga „Slov. List“ obkłada z raznimi žaljivimi besedami in mu grozi celo s tožbo, ako naročnine ne plača. To postopanje „Slov. Lista“ ni samo škandalozno in sramotno, ampak ima na sebi tudi precej znakov goljufije; saj je očitno, da hoče list iztirjati z grožnjami naročnino, do katere nima nobene pravice. „Slov. List“ pada čedalje nižje. Lani ob novem letu je pobral naprej naročnino, potem pa naznanil, da bode mesto dvakrat na teden izhajal samo — enkrat, letos pa je že začel z grozilnimi pismi iztirjavati denar, do katerega nima nobene pravice. Ker je vsakdo dolžen plačati samo za toliko časa, za kolikor časa je kak list naročil, in ker nihče ni dolžan niti plačati niti vračati lista, katerega ni naročil, in ki se mu vsiljuje, svetujemo tistim, ki so dobili od „Slov. Lista“ takšna pisma, kakor omenjeni rodoljub, naj jih izroče državnemu pravdnstvu. To je v interesu dostojnosti slovenskega časopisja in javne morale, katere ne smemo pustiti korumpirati.

— **Nemška taktika.** V Gradcu živeči odvetnik g. dr. Klasinc je bil te dni v „Tagespošti“ predmet strupenim napadom. V dotičnem članku, v katerem se mu očita, da je pri neki razpravi pri višjem sodišču slovenski govor, je izraženo uprav bestialno sovraštvo do slovenskega jezika. Članku je očitni namen, naščuvati graško občinstvo proti dr. Klasincu, a da bi ščuvanje toliko bolj zaleglo, je člankar resnico spačil in zavijal in predstavljal vse dogodbe čisto drugače, kakor so se vršile. Istina je, da je dr. Klasinc kot namestnik slovenskega odvetnika nemški govoril in le na slovenski govor zastopnika nasprotno stranke replical z nekaterimi slovenskimi besedami. Zaradi tega tak hrup! „Tagespošta“ je v svojih napadih besedičila tudi o tem, da je moral slovenski govor dr. Klasinca poslušalce razburiti, a se je s tem ujela sama v past. Dr. Klasinc je namreč v „Tagespošti“

kanstatiral, da v zadevni obravnavi sploh ni bil zavzočen noben poslušalec, da so bili navzočni samo člani senata in zastopniki strank, sicer pa nikogar. Z ozirom na to se nam vsiljuje vprašanje: Kdo je provzočitelj napada na dr. Klasinca v „Tagespošti“? Sam se dr. Klasinc najbrž ni blatil v „Tagespošti“, njegov prijatelj dr. Tavčar, ki je zastopal nasprotno stranko tudi ne, a ker razen členov sodišča ni bil nikdo drugi navzočen, je opravičen sum, da je z napadom v „Tagespošti“, ki je navaden poziv na bojkot, direktno ali indirektno, kateri izmed členov sodišča v kakeršni koli zvezi, kar je nekako jako zanimivo in vredno, da se natančno preišče.

— **Pro domo.** Vpisi v trgovinski register so velike občne važnosti in se vsled tega ne razglašajo samo v uradnih listih, ampak tudi v družini razširjenějšíh listih. Pri nas na Kranjskem se ti vpisi doslej niso razglašali v nobenem slovenskem listu, pač pa razen v uradnem listu tudi v „Triester Tagblattu“, dasi slednjega v naši deželi skoro nihče ne pozna. Še za časa barona Winklerja so se te razmere v deželnem zboru opetovano grajale, in je moral g. baron Winkler slišati zaradi tega marsi kako ostro besedo, a vzlic temu je ostalo vse pri starem Merodajni krogi so naposled sami uvideli, da ta uredba razmeram ni primerna, in da se na ta način ne doseže razglasov. Včerašnji uradni list je naznanil, da je ces. kr. deželno predsedništvo odredilo, da je v prihodnje spise v trgovinski register razglaševati v inseratnem delu našega lista. S tem je ustrezno stari želji, a da se je to omogočilo, morali smo se tudi mi odločiti za koncesijo. Sodišče razglašá namreč vse vpise v tistem jeziku, v katerem je vpisana dotična vloga in zaradi tega smo primorani, da bomo poleg slovenskih razglasov priobčevali tudi nemške. Udali smo se temu pogoju v interesu občinstva, a izprosil dovoljenje, da smemo v oklepih dodajati itak jako redkim nemškimi razglasom slovenski prevod, ne da bi za prostor kaj računali, dasi se prav o našem listu lahko reče „Prostor je gotov denar“ in dasi nemški listi brez ugovora sprejemajo inserate v najrazličnejših jezikih, ne da bi jim dodajali prevode.

— **Dirkališka zadruga** je imela minulo soboto zvečer v restavracijskih prostorih „Narodnega doma“ svoj redni letni občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan. Po odobrenih tajnikovih in blagajnikovih poročilih volili so zadržniki, kateri so zastopali preko 180 dežev novo načelnštvo, in so bili vanj soglasno izbrani nastopni gospodje: Josip Prosenc, predsednik, Ivan Vdovič, tajnik, Ivan Frelih, blagajnik, Fran Čuden in Ivan Devčič, odbornika. Preglednikoma računov sta bila voljena gospoda: Fran Barle in Milan Leustek, njunima namestnikoma pa gospoda: Ivan Gričar in dr. Ivan Jenko. Pravno zastopništvo je prevzel tudi za tekoče leto drage volje in brezplačno dr. Josip Kušar. Po volitvi načelnštva sledilo je temeljito in zelo zanimivo poročilo o poravnavi z upniki in o asanaciji zadržnega imetka. To poročilo in eksposé, ki ju je razvil g. Ivan Vdovič, je občni zbor z burnim odobravanjem soglasno sprejel in izrekel njemu in zajedno tudi g. Franu Čudnu za poštrevovalnost, s katero sta dosegla poravnavo z zadržnimi upniki, zahvalo občnega zbora. Vsled te zelo ugodne poravnave in glede na točno določen finančni program zadruge odstranjena je nevarnost, ki je nekaj časa grozila razrušiti dirkališko zadrugo in upamo, da se bode novemu čilemu odboru popolnoma posrečilo osigurati obstoj in daljni razvoj tega eminentno narodnega podjetja.

— **Občni zbor pevskega društva „Ljubljana“** vršil se je v nedeljo ob mnogobrojni udeležbi, pod predsedstvom gosp. Trampuša. Iz tajnikovega, kakor tudi iz predsednikovega poročila je razvidno, da je društvo v pretečenem letu vseskozi zadoščalo svojemu namenu. Priredilo je razun malih izletov tudi veliki izlet v Sežano, nadalje se je udeležilo blagoslovljenega zastav v Sodražici in v Šmartnem pri Litiji, kjer je povsodi častno nastopalo, istotako na njega društvenih veselica ter pri vseh drugih nastopih. Iz poročila blagajnika povzamemo, da ima društvo 1 častnega, 4 ustanovne, 143 podpornih ter preko 50 izvršujočih členov. Denarnega gibanja je bilo 2990 gld. Preostanek v blagajni znaša 108

gold. 3½ kr. Društveni inventar znaša 2770 gl.; torej znaša društveno premoženje 2878 gl. 3½ kr. Predsednikom je bil voljen per acclamationem dosedanjí predsednik, g. Josip Trampuš, istotako podpredsednik, g. Zmagoslav Černiko, nadalje g. Radivoj Koréne, tajnik, g. Ivan Pirnat, blagajnik, g. Albert Feldšteín, arhivar, potem gg.: Josip Kramar, Ivan Černe, Filip Kranjec, Dragotin Potokar, odbornikom. Makso Armič in Leo Bostele, pregledovalcema računov. Mej drugim pritrdil je vršivši se občni zbor odborovemu predlogu, da si društvo omisli svoj lastni novi glasovir ter omaro za društveno zastavo v slovenskem slogu, katero izdela priznani strokovnjak, gosp. Josip Primožič. Končno zahvali se g. predsednik za obilno udeležbo, apelira na marljivo delovanje društvenikov v povzdigo mile slovenske pesnjí, v prosep slovenskega naroda ter zaključí ob 6. uri občni zbor.

— **Slovensko gledališče.** Nocoj se vrši zadnja orkestralna skušnja za „Lohengrina“, za katerega se občinstvo nenehno živo zanima. Radi izvenrednih stroškov so se cene vstopnic za premijero dne 19. t. m. morale povišati.

— **Ravnopravnost pri pošti.** Menili smo, da so izginili iz ljubljanskih poštних uradov vsi samonemški poštni pečati in da so namesto njih prišli v rabo dvojezični pečati. A temu ni tako. Jeden samonemški poštni pečat je še vedno v rabi: K. k. Postamtkskase in Laibach. Pričakujemo, da poštno ravnateljstvo odpravi tega pečata ne bo nasprotovalo in da ga nadomesti z dvojezičnim.

— **Potrebna knjižica.** C. kr. deželne deske in zemljiške knjige predstojnik, gosp. R. Samsa, je ravnokar izdal v slovenskem in v nemškem jeziku sestavljen, jako praktično urejen imenik vasij in krajev, obsezajoč navadna imena v slovenskem in v nemškem jeziku, oddaljenost navedenih vasij, katastralne občine h katerim pripadajo in poštne dostavne okraje. Knjižici je priložen ličen zemljevid c. kr. vojaškega geografičnega zavoda.

— **Praznoverstvo.** Sinoči so „šac“ kopali pri križu na cesti proti Spodnjemu Rožniku. Na lici mesta našli so jedno lopato in zlomljeno krampovo toporišče, kateri corpus delicti so začasno spravili pri g. Lasniku. Ali so „šac“ vzdignili ali ne, ni znano; gotovo je kateri izmed udeležnikov kopačev izpregovoril — in potem z Bogom „šac“, hajd nazaj v globočino zemlje. Kako lepo priliko bi imela na tem polju naša častita duhovščina, da bi neuko in vsakovrstnim vražam vdano ljudstvo, k prosveti napeljevala! To bi bil gotovo hvaležnejši posel, nego ščuvati proti napredni narodni stranki.

— **Viško-glinške čitalnice** občni zbor se je vršil 15. t. m. Dohodkov je imelo društvo 143 gl. 81 kr., stroškov 71 gl. 42 kr. Iz tajnikovega poročila je razvidno, da je društvo priredilo v pretečenem letu tri veselice, en velik izlet na Žalostno goro, katerega se je vdeležilo 200 oseb, in da je bilo zastopano pri dveh narodnih slavnostih korporativno, pri eni (Koseskega) po deputaciji. V čitalnico je prihajalo 15 časopisov, knjižnica se je pomnožila za 53 knjig. Prvim častnim členom je bil imenovan g. oca. svetnik Ivan Murnik. Za društveni pevski zbor so se nabavile čepice in društveni znaki. Pri volitvi novega odbora so bili jednoglasno voljeni gg.: J. Marn, nadučitelj, predsednikom, Janko Novak podpredsednikom, Andrej Knez blagajnikom, R. E. Marn tajnikom, Fr. Sluga st., A. Ažman in Fr. Malič ml. odbornikom, Janko Traun in Lovro Čamerik nadzorovalnim členom. Društvo priredi predpustno veselico dne 5. februvarja t. l. in do tedaj se napravi tudi nov oder za gledališke predstave.

— **Državne podpore.** Poljedelsko ministerstvo je kmetijski podružnici Št. Jurju pri Kranju za nabavo kmetijskega orodja dovolilo državne podpore 300 gl. Podružnici v Vačah pa za napravo drevsnice 200 gl.

— **Iz Zagorja na Notranjskem.** Narodno bralno društvo združeno z gasilnim društvom napravi dne 5. februvarja t. l. veselico s petjem in dramatičnim prizorom v korist naprave „gasilnega doma“ v Zagorju. Natančnejši vzpored sledi.

— **Slovensko bralno društvo v Radečah** pri Zidanem mestu priredi dne 22. t. m. v prostorih „Narodnega doma“ v Radečah veselico, pri kateri sodelujeta gosp.

Inemann in kvartet „Ilirija“. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 30 kr.

— **Kresnica po zimi!** Sinoči ob 6. uri zvečer je ujel v Prulah posestnik hiše št. 8 živo, svetečo kresnico ter jo poslal uradništvu našega lista. Da lovč ljudje koncem prosenca kresnice, je nekaj izrednega.

— **Zanimiv slučaj.** Pri posestniku Franju Verhovcu po domače pri Tuminu št. 45 v Mostah so našli kokoš, ki je bila zametena s steljo v kravjem hlevu od 8. decembra 1898. do 16. t. m. Ko so steljo proč pograbili, je zletela kokoš izpod stelje, pod katero je bila zametena celih 38 dni. Bila je ta čas jediti in brez vode, a je vender popolnoma krepka.

* **Samomori na Dunaju l. 1898.** Dunajska policija je izdala statistiko samomorov, ki so so zgodili ondi l. 1898. Dogodilo se je v minolem letu vsega skupaj 371 samomorov. Mej temi se je neki 13 let star deček obesil in neki 80 let star mož se je ubil, skočivši skozi okno. Žensk se je usmrtilo 76. Izmed moških se jih je 112 ustrelilo. Večina žensk, t. j. 17 se je ubilo s skokom skozi okno. Največ samomorov se je dogodilo v avgustu, t. j. 42. L. 1897 se je pripetilo 400, l. 1896 396 samomorov, l. 1895 pa celo 404 samomori.

* **Ujetnik — tat.** V praških predmestjih so v zadnjem času večkrat tatovi ulomili v prodajalne in privatne hiše, ne da bi se bilo redarstvu posrečilo, priti na sled storilcem. Bila sta to že večkrat kaznovana tatova, katera sta bila tudi v istem času zaprta. Toda jeden teh premetencev je imel stražnikovo hčer za ljubico, ta mu je odprla ponoči ječo in tat je ponoči nakral različnih stvari, jih takoj prodal ter se pred jutrom zopet vrnil v ječo. Stražnika so odpustili, njegovo hčer pa zaprli.

* **Poročnik umoril polkovnika.** Iz Varšave se poroča, da je poročnik Pokorewicz počakal svojega polkovnika ter ga pod železniškim viaduktom z revolverjem ustrelil. Pekarewicz je bil od vojaškega sodišča radi večjega službenega prestopka obsojen v ječo na trdnjavo. Zato se je hotel maščevati. Po umoru polkovnika Zelinskega se je poročnik sam izročil glavni straži. Povedal je, da je imel namen pomoriti vse svoje sodnike, a da se je premislil.

* **Čuden vzrok blaznosti.** V Sevastopolu je nedavno zblaznela mlada žena obrtnika D. od prevelike želje in strasti, da postane slavna igralka. Živela je srečno s svojim možem, baveča se s svojo obrtjo. Toda obrtniki so ustanovili zabavno društvo, predstavljali so igre, režiser jim je bil neki igralec brez posla. Ta režiser je začel gospej D. govoriti o nje velikem igralskem daru, češ, da ni rojena zato, da pomaga svojem možu v njegovem poslu, marveč postati mora kras, zvezda ruskega odra. Gospa se je res začela pripravljati na igralsko karijero, učila se je vedno skoro dan in noč posamezne vloge, deklamovala je monologe; slednjič je soprogu in tudi drugim ljudem odgovarjala le z — monologi. Pozvani zdravnik je konstatoval, da je zblaznela.

Telefonična in brzojavna poročila.

Obstrukcija v parlamentu.

Dunaj 17. januarja. Združene stranke obstrukcionistov so koj začetkom današnje seje začele z obstrukcijo in sicer so jo otvorile s tistim sredstvom, katero so za časa Badenija rabile šele koncem boja, z glasovanji po imenih. Že ob 10. uri se je malone vsa obstrukcijska armada zbrala v pisarni predsednika dr. Fuchsa, da se oglasi za besedo. Ko je ob 11. uri dr. Fuchs otvoril sejo in začel s spominskim govorom umrlemu grofu Falkenhaynu, zapustila je levica demonstrativno dvorano in se vrnila še le potem, ko je Fuchs končal svoj govor. Po naznanilu, kaj je vlada čez božične praznike ukrenila s § 14, so Funke in tovariši predlagali, naj se celo ministerstvo zaradi porabe § 14. obtoži, potem pa interpelirali radi umora češkega vseučiliščnika Linhart v Pragi. Na to so prišli na vrsto peticije, in tu so Nemci začeli s predlaganjem glasovanja po imenih. O neki peticiji posl. Krumbholza je posl. Kaiser predlagal, naj se glasuje imenom o predlogu, da je peticijo ponatisniti v stenografičnem zapisniku. Desnica je glasovala za predlog, socialisti, veleposestniki in antisemitje pa proti njemu. Slednjič je na-

klical Wolf: Tudi brez Vas nas je dovolj. Resel: Mi glasujemo kakor hočemo. Drugo glasovanje po imenih je predlagal Böheim in sicer o neki peticiji glede krošnjarstva. Po glasovanju se je Lemisch oglašil s trditvijo, češ, da je glasovanje neveljavno, ker se ni čitalo ime posl. Grobelskega. Lemisch je predlagal, naj se sklene tajno sejo, v kateri se bo o tem razpravljalo, o njegovem predlogu pa naj se glasuje imenom. Podpredsednik dr. Ferjančič je odgovoril, da je Lemischev predlog brezpredmeten, ker Grobelski sploh ni več poslanec. (Občna veselost.) Tretje glasovanje po imenih je predlagal zopet Kaiser o neki peticiji posl. Viljema Pfeiferja. Na to je dr. Pommer stavil predlog glede korekture imenika poslancev, katerega predloga pa dr. Ferjančič ni pripustil, na kar se je vršilo četrto glasovanje po imenih. Lemisch je grajal, da se v imeniku poslancev nahaja ime umrlega grofa Falkenhayna in je zahteval, naj se sklene dve uri trajajoča pavza potem pa naj se otvori debata o predlogu, da je izdati nov imenik poslancev. Predsednik dr. Fuchs: Predlog je sicer smešen (Velik hrup na levi strani) in ga je obžalovati, a na glasovanje ga vender dam. Zbornica je predlog odklonila, na kar je preds. dr. Fuchs naznanil konec seje. S tem pa seja še ni bila končana, kajti obstrukcija je prouzročila še debato o dnevnem redu prihodnje seje. Kaiser, Schönerer in Pergelt so zahtevali, naj se postavi na dnevni red prihodnje seje samo jedna točka ministerske obtožbe. Socijalni demokrat Riegler je zahteval, naj se pred predlogo o rekrutih postavi poročilo o odpravi časniškega kolka in naj se tiskovnemu odseku naroči, da pripravi dotično poročilo tekom 48 ur. Ko je še dr. Fuchs pojasnil, zakaj je zakon o rekrutih nujen in zakaj ga je kot prvo točko postavil na dnevni red, je zbornica odklonila vse proti-predloge in odobrila po predsedniku nasvetovani dnevni red. S tem je bila ob 3. uri popoldne seja končana. Prihodnja seja bo v četrtek.

Parlamentarna komisija desnice.

Dunaj 17. januarja. Ob polu 3. uri popoldne se je sešla parlamentarna komisija desnice in najprej sklenila izraz sožalja na smrti Falkenhayna.

Parlamentarne stranke.

Dunaj 17. januarja. Skupna posvetovanja načelnikov levičarskih klubov glede jedinstvene taktike so bile brez uspeha. Veleposestniki, protisemitje in Mauthnerjevci so se izrekli proti obstrukciji in ker se druge stranke niso udale, je nemška opozicija razcepljena na dva tabora, ki bodeda samostojno urejevala svoje nadaljnje postopanje.

Dunaj 17. januarja. Sklep obč. sveta praškega, da je v Pragi na Marijinem trgu postaviti Husov spomenik, je nemško katoliško ljudsko stranko in krščanske socialiste močno iritiral. Zlasti duhovniki zgubljajo veliko besed. Posl. Kern se je radi sklepa pritožil pri čeških poslancih, misleč, da se odstrani Marijin spomenik in na njega mesto postavi Husov spomenik, kar pa ni resnično. Kern je danes telefonično govoril z županom Poplpinim, kateri mu je vso stvar pojasnil.

Fabiani.

Dunaj 17. januarja. Pri velikem natečaju za uredbo Karlovega trga je kot prvi zmagal slovenski arhitekt Fabiani.

Umor češkega visokošolca.

Praga 17. januarja. V noči od nedelje na ponedeljek sta se češki visokošolci Linhart in nemški visokošolci Biberle na ulici nekaj sporekla, na kar je Biberle z revolverjem na neoboroženega Linharta in njegovega spremljevalca streljal in oba ranil.

Praga 17. januarja. Biberle je Linharta smrtnonevarno ranil. Linhart je sin nekega ljudskega učitelja in studira klasično filologijo. Biberle, katerega je policija včeraj aretovala, je znan pretepač. Njegov oče je inženier in obč. svetnik v Brnu.

Praga 17. januarja. Linhart je danes dopoldne ob 9. uri umrl. Ogorčenost prebivalstva proti Nemcem je velikanska.

Ogerska kriza.

Budimpešta 17. januarja. Ministerski svet se je danes sešel na sejo, v kateri je Banffy poročal o svojem potovanju na Dunaj.

Budimpešta 17. januarja. Obstrukcija se tudi v današnji seji nadaljuje z vso živahnostjo.

Budimpešta 17. januarja. V jutrišnji seji magnatske zbornice hoče neki člen episkopata predlagati, naj se vlada pozove, povedati zbornici svoje mnenje o sedanjem položaju. Če vladin odgovor zbornice ne zadovolji, predlagal bo grof Aladar Andrássy adresso na krono, s katero se naprosi cesar, naj sanira sedanje razmere.

Narodno gospodarstvo.

— **Dolenjske železnice.** S 15. januarjem 1899. otvori se mej postajama Trebnje in Mirnapeč Dolenjskih železnic pri čuvarni 13 (klm 59 853) na progi Grosuplje-Rudolfove ležeče postajališče Ponikve osebnemu in pratežnemu prometu. Prometne čase vlakov, kateri tu postajajo razvideti je iz nabitega voznega reda, II list Vozne listke izdaja čuvar postajališča, prtljaga odpravlja se potom doplačila.

— **C. kr. trgovinsko ministerstvo** poroča trgovski in obrtniški zbornici, da se bo dne 11. januarja 1899. ob 4. uri popoldne vršila javna licitacija v posloplju kr. rum. glavnega poštne in brzojavnega ravnateljstva v svrhu dobave 60.000 kg. jeklene žice pod že znanimi pogoji. Onim tvrdkam, ki so že znane ravnateljstvu, ni treba polagati kavcije. Zvezki s pogoji se vpogledajo lahko vsak dan pri imenovanem ravnateljstvu.

Sneži.

(Italijanski spisal Enrico Castelnuovo, poslovenil H. R.)

(Konec.)

Vsa okna njenega stanovanja niso bila obrnjena le na stanovanje signora Odoarda. Tu je bilo na pr. tudi jedno, raz katero se je videlo na mal vrt. Ta vrtec pa je spadal k stanovanju čislana samca, kateri je ob solnčnih dneh rad pušil iz pipe v njem.

Signora Evelina je spoznala, da je ta gospod pravo za pravo prijeten, čeden mož. In ta prijeten, čedni mož, kateri je oskrboval službo havarijskega kasirja, je zapazil, da ima signora Evelina dvoje divnih očíj.

S tega je umevno, da je samec časih pogledal gori in signora Evelina doli.

Signora Evelina pa je kmalu spoznala, da je poletni čas neprikladen za zabave pod milim nebom; zato je povabila soseda, naj jo obišče. Sosed pa je bil neodločen. Signora Evelina je torej svoje povabilo ponovila. Kako bi človek mogel napram lepi dami igrati ulogo prevzetneža? In končno — li zamorejo postati posledki navadnega poseta neprijetni?

Izborni kasir pa si je lahko čestital, da je slušal vabilo, tembolj, ker mu je signora Evelina takoj dovolila, da sme vzeti prihodnjič celo svojo pipo s saboj. Saj je bila vneta prijateljica tabačnega duha!

Dà, dà, signora Evelina je bila izborna dama, gospa, kakor vstvarjena za moža, kateri ima svoje opravilo, kateri pa se ni odločil, ostati ves svoj živ da samec.

Tako torej se je pojasnilo, da je signor Odoardo tri mesece pozneje, ko se je vrnil z Doreto s potovanja, našel v svoji sobi biljet, v katerem je bila naznanjena bodoča poroka signore Eveline Chiocci, vdovljene Rombaldi, z gospodom Arhimedom Fagiuolo, havarijskim kasirjem.

„Fagiuolo“, je zaklicala tedaj Doreta, „Fagiuolo!“

To ime se jej je zdelo strašno smešno.

Toda, če natanko premislimo, zdi se mi, da vzrok njene dobre volje ni bil toliko soprog signore Eveline, kakor — ta iste možitevi.

*) Fižol in tepec.

Darila.

Novoletni darovi družbi sv. Cirila in Metod. Poslali so dalje: Slavna posojilnica v Ormožu 20 gl. Po slavnem upravnistvu „Domovine“: g. Martin Žmavc, orožn. stražmešter v Bosni 2 gl. 50 kr. in g. Bož. Štifter, profesor na Ruskem 2 gl. Po g. drž. poslancu dr. Žitniku blagajništvo podružnice za Višnjo Goro, Št. Vid, Krko in Stičino 56 gl. 87 kr. in g. Anton Štepec, posestnik v Višnji gori, 1 gl. Moška podružnica v Kamniku dodatni znesek 50 kr. kot dar g. Al. Podboja. Ženska podružnica v Dornbergu po gospej predsednici Jos. Bizjak 45 gl. G. Peter Bohinjec, župnik horjulski, 5 gl. G. Anton Žgur, župnik belocerkovski 1 gl. Za prodane marke od g. Borovičaka 2 gl. 13 kr. G. mestni učitelj Ivan Krulac v Ljubljani 50 kr. Gg. občinski odborniki v Št. Gotardu: župnik Ivan Šlaker, župnik Jos. Zelink, Fran. Konsek, Andr. Novak, Franč. Cukjati, Matevž Goršek, Ivan Jutšek in Josip Novak po

50 kr. in iz nabiralnika pri g. F. Cokjatiju 1 gld. 20 kr., skupaj 5 gld. 20 kr. G. Jožef Nedok, em. profesor v Krakovu 10 gld. Povodom odlikovanja g. prvomestnika Zupana gg. Jos. Trobec, Jurij Križnik in Iv. Čebašek v Črnom vrhu nad Polh. Gradcem 5 gld. Tržaška moška podružnica 450 gld. Slavno upravnništvo „Mira“ v Celovcu po g. Vek. Legatu 279 gld. 23 kr. Moška podružnica v Starem Trgu pri Ložu po g. blaginiku Ivanu Benčini 16 gld. Ženska podružnica v Idriji po g. predsednici Drag. Lapajne in blaginiki Nataliji Šepetavec 42 gld. 21 kr. „Vesela družba pri žlikrofi“ v Idriji 4 gld. 50 kr. G. Ljud. Jenko, župnik pri Sv. Duhu, 5 gld. Slavna hranilnica in posojilnica v Vipavi 10 gld. Mohorjani in nekateri prebivalci v Šolčavi po g. župniku M. Schmidu 15 gld. Gg. župnik Ant. Vraz in kapelan Ivan Jodl pri Sv. Antonu v Slov. Gorici 2 gld. Slavna „Prva dolenska posojilnica v Metliki 10 gld. Moška podružnica v Celju 50 gld. Moška podružnica v Ajdovščini po g. blaginiku Antonu Terčelju 40 gld. Moška in ženska podružnica v Škofji Loki 4 gld. 50 kr. Podružnica za Kropo, Kamno gorico in Dobravo po g. nadučitelju Jos. Korošcu 50 gld. kot prvo polovico četrte ustanovnine in 33 gld. daril in udnine. Iz Ribnice po g. kapelanu Jožetu Volcu 3 gld. 50 kr., darovala sta gg. stroj. mojster Marko Bugar 50 kr. in Ivan Šutej, lesni trgovec v Šmarjeti 3 gld. Pri dekanijski konferenci v Šmarjeti zbrani duhovniki so zložili jubilejnega daril 11 gld. 50 kr. Ženska podružnica v Prvačini 5 gld., z opazko, da je 100 gld. darovala za „Šolski Dom“ v Gorici. Ženska podružnica v Ribnici je položila 100 gld. v dar domu na altar. Živeli vsi junaki in junakinje, ki toliko žrtvujete za zmago našo!

Blaginništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Condurango Malaga vino

(želodec krepčujoče vino).

Sunja, 23. septembra 1898.
Blag gosp. M. Leustek, lekarnar v Ljubljani.
Rad priznam, da je Vaše „Condurango Malaga vino“ pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boli, krepilo telo, lajša in vzbuja slast do jidi.

(19—3) Dr. J. Polnegovič, obč. zdravnik.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. januarja: Marija Mohorč, posestnikova hči, 2 leti, Gruberjeve ulice št. 3, davica.
— Helena Mazek, gostija, 90 let, Karlovska cesta št. 7, ostarelost.

Dne 14. januarja: Andrej Uderman, c. kr. uradni sluga, 57 let, Breg št. 6, mrtvoud.

Dne 15. januarja: Barbara Klemenčič, zasebnica, 74 let, Emonska cesta št. 4, ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 12. januarja: Jakob Petsche, kajzar, 46 let, jetika. — Pavla Kavčič, sprevednikova hči, 2 leti, davica.

V hiralnici:

Dne 12. januarja: Ivan Mihelič, dninar, 68 let, ostarelost.

V vojaški bolnici.

Dne 9. januarja: Jožef Papst, infanterist, 22 let, se je ustrelil.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
16.	9. zvečer	733,0	8,8	sr. jug	oblačno	0,0 mm
17.	7. zjutraj	728,7	9,6	p.m. jzh.	sk. obl.	0,0 mm
	2. popol.	729,7	3,8	sr. jug	oblačno	0,0 mm

Srednja večerajšnja temperatura 6,1°, normala: —2,5°.

Dunajska borza

dné 17. januarja 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	101 „ 30 „
Avstrijska zlata renta.	120 „ „
Avstrijska krona renta 4%.	101 „ 95 „
Overska zlata renta 4%.	119 „ 70 „
Overska krona renta 4%.	97 „ 95 „
Avstro-ogerske bančne delnice.	942 „ 50 „
Kreditne delnice.	360 „ 25 „
London vista.	120 „ 45 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58 „ 92 1/2 „
20 mark.	11 „ 78 „
20 frankov.	9 „ 55 „
Italijanski bankovci.	44 „ 12 1/2 „
C. kr. cekini.	5 „ 69 „

Mesečna soba

meblovana ali nemeblovana, odda se takoj. (67—3)

Več pove upravnništvo „Slov. Naroda“.

Tovarna na Štajerskem

išče spretnega, zanesljivega, za reprezentacijo sposobnega

moža

slovenskega in nemškega jezika zmožnega, kot pomožno moč za komptoar. Računski podčastnik ima prednost. — Ponudbe, ako mogoče s priloženo fotografijo, naj se pošljejo pod „Štajersko“ upravnstvu „Slov. Naroda“. (83—2)

Prilika za lesne industrijalce!

Jako dobičkonosna in cvetoča

lesna industrija

na izvrstni vodni moči se takej za ugodno ceno prodaja.

Natančneje pove upravnništvo „Slovenskega Naroda“. (82—2)

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal Aussee, Solnograd; čez Klein-Raßling v Steyr, v Lince, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Duttaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gstein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Cur h. Genevi, Pariz, čez Klein-Raßling v Steyr, Lince, Budejevice, Pizenj, Marjine v. are, Heb, Francove v. are, Karlove v. are, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga iz Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curia, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Ljubno. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 3. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Firm. 3. Einz. 153.

Bekanntmachung.

Beim k. k. Landes- als Handelsgerichte Laibach wurde bei der im Handelsregister für Einzel-firmen protokollierten Firma: „Alois Krenner in Bischofslack“ die Eintragung des grossjährigen Erben und Übernehmers Alois Krenner, Fabrikbesitzer in Bischofslack, als nunmehr alleinigen Inhabers dieser Firma mit gleichzeitiger Löschung der früheren Firmainhaberin Frau Emma Krenner vollzogen.

K. k. Landesgericht Laibach

Abth. III., am 9. Jänner 1899.

(95) Levičnik.

(Razglas. Pri c. kr. deželnem kot trgovskem sodišču v Ljubljani je bil pri protokolirani tvrdki „Alojz Krenner v Škofji Loki“, zabeleženi v trgovskem zapisniku za posamezno firmo, vpisan polnoletni dedič in prevzemnik Alojz Krenner, tovarnar v Škofji Loki, kot jedini lastnik te firme in se je zajedno izbrisala prejšnja lastnica firme, gospa Ema Krenner. — C. kr. deželno sodišče v Ljubljani odd. III., dné 9. januarja 1899. — Levičnik.)

Dve majhni stanovanji

z dvema sobama, štedilnikom in drvarnico, jedno za letni znesek 75 gld., drugo za 80 gld. se oddata na Tržaški cesti št. 55 v I. nadstropju za mesec maj. — Vpraša naj se pri hišnem gospodarju.

Prostovoljna dražba

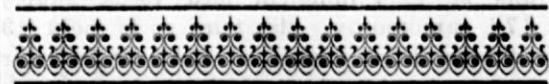
različnega pohištva, porcelana, steklenine, obleke, perila, vinske trombe, blagajne itd.

iz zapuščine **Ig. Druškovič-a** bode

dné 19. januarja 1899

na Dunajski cesti št. 11

dopoludne od 9. do 12. in popoldne od 2. ure naprej; ako potreba, bode dražba tudi še dné 20. t. m. ob istem času. (92-2)



Na prodaj je lepa nova vila v Kranju.

Ista obstoji iz 18 sob, kleti itd. ter je urejena za dve stanovanji. (97—1)

Natančneje poizvz se pri

Josipu Tuso v Kranju.



Zahvale.

Spoštovani gospod!

Zahvaljujem Vas, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo proti kašlju in prsoboli. Porabil sem jedno steklenico trpotčevega soka, pa sta mi kašelj in prsobol skoro prestala. Pošljite mi takoj še 3 steklenice vašega izvrstnega trpotčevega soka in 2 zavoja čaja proti kašlju.

Z veselo pozdravljam

V Divači, 19. oktobra 1897.

Vaš zahvalal

Jakob Suppan.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), ki tako izvrstno deluje proti kašlju, prsoboli, hripavosti, teškemu dihanju in proti starim boleznim, dobiva se vedno sv. z v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg 20.

Naj vsakdo pazi na zaščitni znak, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarnice, ki ima na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena steklenice trpotčevega soka s točnim navodilom 75 nov.

S trpotčevim sokom je dobro rabiti tudi gorjski čaj proti kašlju.

Cena 1 zavoj gorjskega čaja proti kašlju s točnim navodilom 35 nov.

Jedno in drugo pošilja se vsaki dan po pošttem povzetju. Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Št. 754.

(84—2)

Popravek.

Pri srečkanju srečk ljubljanskega loterijskega posojila dne 2 t. m. ni bila srečka št. 59510, ampak srečka št. 29.510 z dobitkom 30 gld. vzdignjena.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 7. januarja 1899.

Pisar

nemškega in slovenskega jezika v besedi in pisavi zmožen, sprejme se od 1. svečana 1899 pri podpisani sodnji. — Plača 1 gld. na dan. (96—1)

C. kr. okrajna sodnja v Sevnici

odd. I., dné 15. januarja 1899.

Išče se

najbolji izvor za nakupovanje kave, čaja, ruma in konjaka!

Nepotrebno iskati! (21—13)

Kavčič & Lilleg v Prešernovih ulicah

dobivata to blago neposredno iz prekmorskih dežel ter prodajata

1 kilo fine kave (Santos Prime po . . . gld. 1.—

1 steklenica pristnega Jamaika ruma . . . 0,50

1 deka pristnega Pecco-Souchong-čaja . . . 0,05

1 pušica prave angleške carske melanje . . . 0,50

1 steklenica pristnega finega konjaka . . . 1,40

Brez tekmea!

20.000 cepljenk

najboljših vrst, čisto sortiranih, in sicer: italijanski rizling, kratkova, portugizec, črnina itd., ter

30.000 podlag

riparije portala in rupestris — dobro ukoreninjenih, in

100.000 ključev

istih vrst — prodaja ter pošilja na zahtevanje takoj

oskrbništvu grajščine Raka pri

Krškem. (88—2)

Zahvale.

Spoštovani gospod!

Zahvaljujem Vas, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo proti kašlju in prsoboli. Porabil sem jedno steklenico trpotčevega soka, pa sta mi kašelj in prsobol skoro prestala. Pošljite mi takoj še 3 steklenice vašega izvrstnega trpotčevega soka in 2 zavoja čaja proti kašlju.

Z veselo pozdravljam

V Divači, 19. oktobra 1897.

Vaš zahvalal

Jakob Suppan.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), ki tako izvrstno deluje proti kašlju, prsoboli, hripavosti, teškemu dihanju in proti starim boleznim, dobiva se vedno sv. z v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg 20.

Naj vsakdo pazi na zaščitni znak, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarnice, ki ima na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena steklenice trpotčevega soka s točnim navodilom 75 nov.

S trpotčevim sokom je dobro rabiti tudi gorjski čaj proti kašlju.

Cena 1 zavoj gorjskega čaja proti kašlju s točnim navodilom 35 nov.

Jedno in drugo pošilja se vsaki dan po pošttem povzetju. Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.

Posilja se vsaki dan s pošttem povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kistico prilačuni 20 nov.